

14 พ.ร. 50

การพัฒนาระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ

นางดาวระดา ธรรม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการอุดมศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-1817-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

121997196

A DEVELOPMENT OF ACADEMIC QUALITY MANAGEMENT SYSTEM
OF THE GRADUATE SCHOOL IN THE PUBLIC UNIVERSITY

MRS. DAORADA TORNTAM

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy in Higher Education
Department of Education Policy, Management and Leadership
Faculty of Education Chulalongkorn University

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-53-1817-5

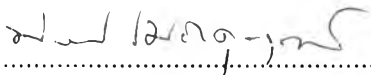
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การพัฒนาระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยใน
มหาวิทยาลัยของรัฐ
โดย   นางดาวระดา ธรรมธรรม
สาขาวิชา   อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พันธุ์ศักดิ์ พลสารรัมย์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ ตันธนะเดชา

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

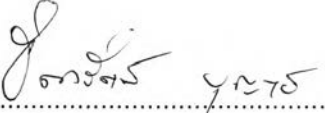
.... คณะบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร. ปทีป เมธาคณวุฒิจิ)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พันธุ์ศักดิ์ พลสารรัมย์)

.... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ ตันธนะเดชา)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธีรรัตน์ บุญนุช)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สรชัย พิศาลบุตร)

ดาวรรดา ธรรมธรม: การพัฒนาระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัย
ของรัฐ (A Development of Academic Quality Management System of the Graduate School in
the Public University) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย, อาจารย์
ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ดันธนะเดชา, 376 หน้า. ISBN 974-53-1817-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการของบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัย
ของรัฐ 2) พัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารงานวิชาการของบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ และ3) ตรวจสอบระบบ
คุณภาพการบริหารงานวิชาการของบัณฑิตวิทยาลัย

การดำเนินงานวิจัย มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการของบัณฑิตวิทยาลัย
ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ทำโดย วิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีด้านการบริหารงานวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ จาก Internet
ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ พร้อมขอขงายการบริหารงานวิชาการของบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐที่
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือทบวงมหาวิทยาลัย ได้กำหนดให้ สถาบันอุดมศึกษา ภารกิจของ
สถาบันอุดมศึกษาไทย พันธกิจ ภารกิจ และหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มประชากรทั้ง 15 แห่ง และองค์ประกอบระบบ
พัฒนาและประกันคุณภาพหลักสูตรบัณฑิตศึกษา(GSA)ของบัณฑิตวิทยาลัย ได้ขอขงายการบริหารงานวิชาการ แล้วนำมา
วิเคราะห์กับรายการองค์ประกอบ แนวคิดเกี่ยวกับระบบคุณภาพ การปรับปรุงคุณภาพ เกณฑ์บ่งชี้คุณภาพ9 ด้าน สำหรับ
สถาบันอุดมศึกษาไทย และแนวทางการเข้าสู่ระบบรางวัลคุณภาพแห่งประเทศไทย(Malcom Baldrige National Quality
Award : MBNQA) 7 ด้าน ได้ (ร่าง) รายการระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ ขั้นตอนที่
2 การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์รายการที่
ได้มาจากขั้นตอน 1 กับแนวความคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ (Indicators) ตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ ดัชนีบ่งชี้คุณภาพการดำเนินงาน
ของสถาบันอุดมศึกษาและวัฏจักรวงจรเดมมิง (Demming Cycle) เพื่อสร้างร่างตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ได้ (ร่าง) ตัว
บ่งชี้คุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ ขั้นตอนที่ 3 นำข้อมูล ที่ได้ทั้งหมด มาพิจารณาเนื้อหา
สาระที่สำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารงานวิชาการ เพื่อ กำหนดข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ และ
แบบสอบถามตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารงานวิชาการ แล้วทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัย
ของรัฐ ที่เป็นกลุ่มประชากร ทั้ง 15 แห่ง และส่งแบบสอบถามตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นไปยังเจ้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกคนตอบ
แบบสอบถาม นำคำตอบที่กลับมา คัดเลือกตัวแปรที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ด้วย
การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / W 12.0 for windowsได้ตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัย
ของรัฐที่สมบูรณ์ หลังจากนั้น นำระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการที่พัฒนาขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็น
ผู้บริหารระดับสูงของบัณฑิตวิทยาลัย ทั้ง 15 แห่ง และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ร่วมกันพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความ
เป็นไปได้ของระบบ ก่อนนำไปทดลองใช้ ท้ายที่สุดนำระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการที่เสร็จสมบูรณ์ ทดลองใช้ที่บัณฑิต
วิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ 1 แห่ง โดยใช้แนวทางการปฏิบัติของวัฏจักรวงจรเดมมิง คือ Plan Do Check Action : PDCA ได้
ระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการของบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐที่สมบูรณ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ขอขงายการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีจำนวน 11 ด้าน และ
ระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีองค์ประกอบ 11 ปัจจัย ได้แก่ปัจจัยนำเข้า 5
ปัจจัย ปัจจัยกระบวนการ 5 ปัจจัย และปัจจัยผลลัพธ์ 1 ปัจจัย 2) ตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยใน
มหาวิทยาลัยของรัฐ เพื่อใช้ในการอธิบายขอขงายการบริหารงานวิชาการ และเป็นองค์ประกอบภายในระบบคุณภาพการ
บริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีจำนวน 55 ตัวบ่งชี้ 3) ผลการตรวจสอบระบบคุณภาพการบริหารงาน
วิชาการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านระบบคุณภาพและผู้บริหารระดับสูงของบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ และการนำระบบไป
ทดลองใช้ พบว่าระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่ได้ทำการพัฒนาขึ้น มีความ
เหมาะสม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับบัณฑิตวิทยาลัยทั่วไป

ภาควิชา นโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา
สาขาวิชา อุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิสิิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4384614627 : MAJOR HIGHER EDUCATION

KEY WORD : ACADEMIC QUALITY MANAGEMENT SYSTEM / INDICATORS

DAORADA TORNTAM : A DEVELOPMENT OF ACADEMIC QUALITY MANAGEMENT SYSTEM
OF THE GRADUATE SCHOOL IN THE PUBLIC UNIVERSITY.

THESIS ADVISOR : ASST PROF. PANSAK POLSARAM, Ph.D.

THESIS CO-ADVISOR : ASST PROF SUCHART TANTANADECHA, Ph.D.

376 pp. ISBN 974-53-1817-5.

The propose of this research were 1) To develop " the Development of Academic Quality Management System of the Graduate School in the Public University." 2) To develop " the Indicator Quality Management System of the Graduate School in the Public University." 3) To investigate the Development of Academic Quality Management System of the Graduate School in the Public University.

The survey was conducted on 3 steps 1) The development of Academic Quality Management System was done by analyzing the concept of Academic Management both in Thailand and abroad, frame of Academic Management, vision, mission, authority of the Graduate School in the fifteen Public University and list of composite concept of quality system, quality improvement, 9 indicators of the office of Higher Education, and 7 items of Malcom Baldrige National Quality Award : MBNQA of the USA. 2) The development of the Indicator Quality Management System of the Graduate School in the Public University was done by analyzing the result from the step one and concept of indicator, Academic indicator, quality indicator of the office of Higher Education, and also Demming Cycle 3) To investigate the Development of Academic Quality Management System of the Graduate School in the Public University was done by checking from the quality system expert and the top management of the Graduate School in the fifteen Public University

The findings of the survey from fifteen Public Universities by interviewing the top management, getting the questionnaires answered by all staff of population sampling selected Graduate School of the Public University both in Bangkok and Provincial Areas and analyzed the factor to find the Academic Quality Management System indicators of the Graduate School in the Public University by running SPSS 12.0 for Windows all summarized as followed:-

- 1) The results of the research showed that the frame of Academic Quality Management System of the Graduate School in the Public University consisted of 11 composites. The variables related of Academic Quality Management System of the Graduate School in the Public University consisted of 11 total composites such as 5 Input, 5 process and 1 Output
- 2) The composite indicators of the Academic Quality Management System of the Graduate School in the Public University for explaining 11 composites of the frame of Academic Management consisted of 55 indicators.
- 3) To investigate the Development of Academic Quality Management System of the Graduate School in the Public University found that the Quality System was suitable for applying in the general Graduate School.

Department of Education Policy, Management and Leadership

Field of study Higher Education

Academic Year 2004

Student's signature.....

Advisor's signature.....

Co-Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พันธุ์ศักดิ์ พลสารรัมย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ ต้นธนะเดชา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดเห็น ให้คำปรึกษา ให้เวลา ให้กำลังใจในการปรับปรุงแก้ไข และการดำเนินงานวิจัยนี้โดยตลอดในทุกขั้นตอน อีกทั้งยังได้ให้ความอนุเคราะห์ แนะนำเอกสารอ้างอิงต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้า ผู้วิจัยจึงขอกราบบูชาในพระคุณของทั้งสองท่านเป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอกราบบูชาและขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ แนวความคิดสร้างสรรค์ ข้อคิดเห็นต่างๆที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งท่านได้ให้ความเมตตา ความกรุณา และความห่วงใย แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ทุกๆท่าน โดยเฉพาะ นอกจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมแล้ว ยังมีท่านศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร.ปทีป เมธาคณวุฒิ อดีตหัวหน้าภาควิชาอุดมศึกษา และเป็นประธานโครงการวิทยานิพนธ์ ที่ท่านได้สละเวลา ให้ข้อคิดเห็น ให้คำแนะนำ และแนวทางในการปรับปรุงกรอบงานวิจัยและแนวทางการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัยให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบบูชาและขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ปทีป เมธาคณวุฒิ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ท่านอื่นๆ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุษ รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ศักดิ์ พลสารรัมย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ต้นธนะเดชา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่งทุกๆ ท่าน

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารระดับสูงของบัณฑิตวิทยาลัยทุกๆท่าน อาทิเช่น คณบดี รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี ที่ได้สละเวลา ให้ความร่วมมือ และให้เกียรติอย่างยิ่ง ในการเสียสละเวลาในการ การตอบคำถามแบบสัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถามต่างๆทุกชุด และขอขอบคุณ เลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย หัวหน้าสำนักงาน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐทุกๆท่าน ทุกๆแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ ชื่นแขก คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และรองคณบดีทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ นฤมล เครือทองอาจนกุล อาจารย์ ดร.มงคล หวังสถิตวงษ์ และอาจารย์ ดร.ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล คุณภัสสร เพื่อนโกสม หัวหน้าสำนักงานคณบดี ตลอดจนเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยของสถาบันนี้ ทุกท่าน ที่ได้สละเวลา ได้ให้ความร่วมมือ ให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดเห็น และให้เกียรติอย่างยิ่ง ในการอนุญาตให้ผู้วิจัยได้ทดลองระบบ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกๆท่าน เป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิท่านอื่นๆอีก อาทิเช่น รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสิ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ ภาควิชาวิจัย คณะครุศาสตร์จุฬาฯ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชพงศ์ ดั่งมณี คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ดร.ทิพย์อนงค์ เลื่อนพุกวัฒน์ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และท่านที่ช่วยทางด้านระบบคุณภาพ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีทรรศน์ พันธุ์บรรยงก์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรภัทร ภูเจริญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร พูลพิพัฒน์ และดร.ณัฐกาญจน์ สุวรรณปฏิกรณ์ ตลอดจนจนผู้ทรงคุณวุฒิท่านอื่นๆ อีกหลายๆ ท่าน เป็นจำนวนมาก ที่ผู้วิจัยไม่อาจจะกล่าวถึงได้หมด ในที่นี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกๆท่าน เป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่จัดสรร และมอบทุนสนับสนุนการทำวิจัย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบระลึกถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่ของคุณครูบาอาจารย์ผู้ให้ความรู้แนวความคิดและสิ่งต่างๆที่เป็นประโยชน์ แก่ผู้วิจัยมาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านอาจารย์ สุชาติ นาคอ่อน ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้อย่างยิ่งยวด ให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงข้อธรรมต่างๆ อันเป็นที่สิ่งสำคัญยิ่งสำหรับทางด้านจิตใจ และกำลังใจของผู้วิจัย ผู้วิจัยขอกราบระลึกถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่และขอกราบขอบพระคุณทุกๆ ท่าน เป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณประโยชน์อันยิ่งใหญ่แก่คุณพ่อสุนทร คุณแม่จิตนกร อัครตระกูล ที่คอยให้กำลังใจ คอยดักเตือน ให้ความรัก ความห่วงใย และเป็นกำลังใจอย่างสูงยิ่ง ในการทำงานวิจัยครั้งนี้ รวมไปถึงพี่ๆ น้องๆ ญาติๆ และเพื่อนๆ ทุกคน โดยเฉพาะคุณสุกัญญาและคุณจินห์จุฑา อัครตระกูล คุณสุวรรณา สนธิเวโรจน์ คุณอาณัฐรา ชลลธิ์ใจน์ ผู้วิจัยขอขอบคุณยิ่ง

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จ ลุล่วงลง ด้วยดี ด้วยความรัก ความห่วงใย เอื้ออาทร คอยดักเตือน และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง จาก คุณสมศักดิ์ ธรรมธรม ผู้อยู่เคียงข้างและโดยเฉพาะอย่างยิ่งบุตรน้อยที่น่ารักทั้ง 3 คน คือ นายปรเมศวร์ เด็กหญิงปรินทร์ และเด็กหญิงปณตกร ธรรมธรม ที่เป็นทั้งกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในการจัดพิมพ์ข้อมูลคำตอบจากแบบสอบถามทั้งหมด ด้วยความตั้งใจ เป็นอย่างดียิ่ง ซึ่งผู้วิจัยไม่มีคำใด ๆที่อาจจะกล่าวเพื่อการขอบคุณได้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	9
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตามกรอบแนวคิดที่ใช้สำหรับการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	22
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับระบบคุณภาพ.....	24
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของระบบคุณภาพ.....	24
1.2 นิยาม และความหมายของคุณภาพและระบบคุณภาพ.....	27
1.3 ตัวบ่งชี้คุณภาพ.....	32
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	48
2.1 ปรัชญาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา.....	48
2.2 ความหมาย ขอบข่าย และตัวบ่งชี้ การบริหารงานวิชาการ	54
2.3 การบริหารงานวิชาการของบัณฑิตวิทยาลัย.....	60
2.4 ระบบพัฒนาและประกันคุณภาพบัณฑิตศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ	65
ตอนที่ 3 ระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการระดับอุดมศึกษา.....	73
3.1 นโยบาย หลักการ และวิธีปฏิบัติในระบบคุณภาพการบริหาร งานวิชาการของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา.....	73
3.2 ระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการในประเทศไทย.....	80
3.3 ระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการในต่างประเทศ.....	95

ตอนที่ 4	รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	101
4.1	รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านระบบคุณภาพ.....	101
4.2	รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารงานวิชาการ.....	109
4.3	รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้.....	110
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	112
กลุ่มประชากร.....		112
ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....		114
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....		115
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....		122
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....		124
การสรุปขั้นตอนการวิจัย.....		128
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	138
ตอนที่ 1	การวิเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัย ของรัฐ.....	138
ตอนที่ 2	การวิเคราะห์รายการของ (ร่าง) ระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ.....	141
ตอนที่ 3	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยใน มหาวิทยาลัยของรัฐ.....	175
ตอนที่ 4	การตรวจสอบระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยใน มหาวิทยาลัยของรัฐ.....	192
ตอนที่ 5	การทดลองใช้ระบบ (รวมการจัดทำคู่มือระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยของสถาบันที่ใช้ทดลองระบบ).....	202
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	220
สรุปผลการวิจัย.....		221
การอภิปรายผล.....		231
ข้อเสนอแนะ.....		237
รายการอ้างอิง.....		238
ภาคผนวก.....		244
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....		376

สารบัญตาราง

ช

หน้า

ตารางที่

1	สถาบันที่เป็นกลุ่มประชากร จำนวน 15 แห่ง.....	113
2	จำนวนเจ้าหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัยในสถาบันทั้ง 15 แห่ง.....	113
3	การสรุปขั้นตอน การวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ของบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ	128
4	ร่าง ระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่ได้จาก การวิเคราะห์ เอกสาร ตำรา Internet และงานวิจัยต่างๆที่ เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎี และ องค์ประกอบต่างๆของระบบคุณภาพ	143
5	รายการของร่างระบบคุณภาพ การบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้จาก การสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของบัณฑิตวิทยาลัยใน มหาวิทยาลัยของรัฐ.....	156
6	จำนวนรายการของ (ร่าง) ระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัยของรัฐ และรายการที่ตัดลดโดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	161
7	การคำนวณค่าสถิติของรายการ (ร่าง) ระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัยของรัฐ	166
8	รายการร่างระบบคุณภาพที่ผ่านเกณฑ์การบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัยของรัฐ.....	171
9	จำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมดของบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ 15 แห่ง.....	176
10	ขอข่ายการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ'.....	177
11	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวบ่งชี้ ขอข่ายการบริหารงานวิชาการด้านที่ 1 คือ ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ นโยบาย การวางแผน การดำเนินงานทางด้าน การบริหารจัดการศึกษา และหลักสูตร	179
12	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวบ่งชี้ ขอข่ายการบริหารงานวิชาการด้านที่ 2 คือ การบริหาร จัดการทรัพยากร และงบประมาณ.....	180
13	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวบ่งชี้ ขอข่ายการบริหารงานวิชาการด้านที่ 3 คือ การพัฒนา องค์ความรู้การให้ความร่วมมือการสนับสนุนและการให้บริการทางวิชาการสู่สังคม อย่างมีคุณภาพ.....	181
14	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวบ่งชี้ ขอข่ายการบริหารงานวิชาการด้านที่ 4 คือ การบริหาร และการพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา.....	182
15	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวบ่งชี้ ขอข่ายการบริหารงานวิชาการด้านที่ 5 คือการ บริหารการ พัฒนาการ ปรับปรุง การประเมินหลักสูตรและ การนำไปใช้.....	183

ตารางที่

16	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวบ่งชี้ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการด้านที่ 6 คือ การบริหาร กิจการบัณฑิตศึกษา การพัฒนา คุณภาพ การส่งเสริม และการสนับสนุน กิจกรรม นิสิต / นักศึกษา.....	184
17	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวบ่งชี้ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการด้านที่ 7 คือ การบริหาร ระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการที่ดีและมีประสิทธิภาพ.....	185
18	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวบ่งชี้ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการด้านที่ 8 คือ การบริหาร ทรัพยากรบุคคลากรพัฒนาบุคลากร อาจารย์ และการผลิตบัณฑิต.....	186
19	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวบ่งชี้ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการด้านที่ 9 คือ การศึกษา ค้นคว้าและการ พัฒนาคุณภาพงานวิจัยและวิทยานิพนธ์.....	187.
20	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวบ่งชี้ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการด้านที่ 10 คือ การรักษา มาตรฐานคุณภาพ ทัวไปการประสานงานกลไกการควบคุมคุณภาพทางด้านวิชาการ และวิจัย.....	188
21	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวบ่งชี้ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการด้านที่ 11 คือ การวัด การประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร การประเมินคุณภาพบัณฑิต การติดตามผล ทางการศึกษา และการควบคุมให้มีมาตรฐาน.....	189
22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการกระจาย ของรายการ ร่างองค์ประกอบระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ...	193
23	สรุปรายการ องค์ประกอบระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัยของรัฐที่ผ่านเกณฑ์ การพิจารณาจากการคำนวณค่าสถิติ	199
24	การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้รับผิดชอบโปรแกรมปริญญาโท และโปรแกรม ปริญญาเอก ด้านความเหมาะสมของตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารงานวิชาการที่พัฒนาขึ้นมา กับการนำมาใช้ในบัณฑิตวิทยาลัยที่ใช้ทำการทดลอง และการมีเอกสารตัวบ่งชี้ที่ปฏิบัติอยู่.....	213

สารบัญแผนภูมิ

ญ

หน้า

แผนภูมิที่

1	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	9
2	กรอบแนวความคิดในการกำหนดเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้.....	38
3	ตัวบ่งชี้ การบริหารงานวิชาการ (Academic Management).....	57
4	รูปแบบ (Model) ของระบบคุณภาพ.....	88
5	องค์ประกอบที่สำคัญของระบบ.....	91
6	สรุปขั้นตอนการดำเนินวิจัย.....	114
7	การวิเคราะห์หา ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ.....	140
8	การวิเคราะห์หารายการ (ร่าง) ระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัยของรัฐ.....	142
9	(ร่าง) ระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ.....	174
10	การวิเคราะห์หาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ...191	
11	การตรวจสอบระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ.....	199
12	ระบบคุณภาพการบริหารงานวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ.....	201